

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

5 päivänä syyskuuta 2019*

Ennakkoratkaisupyyntö – Euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevat tekniset ja liiketoimintaa koskevat vaatimukset – Asetus (EU) N:o 260/2012 – Yhtenäinen euromaksualue (SEPA) – Maksaminen suoraveloituksella – 9 artiklan 2 kohta – Maksujen käyttömahdollisuus – Kotipaikkaa koskeva edellytys

Asiassa C-28/18,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Oberster Gerichtshof (ylin tuomioistuin, Itävalta) on esittänyt 20.12.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 17.1.2018, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Verein für Konsumenteninformation

vastaa

Deutsche Bahn AG,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. Lycourgos, E. Juhász, M. Ilešič ja I. Jarukaitis,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: yksikönpäällikkö D. Dittert,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 30.1.2019 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Verein für Konsumenteninformation, edustajanaan S. Langer, Rechtsanwalt,
- Deutsche Bahn AG, edustajinaan C. Pöchhacker ja L. Riede, Rechtsanwälte,
- Euroopan komissio, asiamiehinään H. Tserepa-Lacombe ja T. Scharf,

kuultuaan julkisasiamiehen 2.5.2019 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta 14.3.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 260/2012 (EUVL 2012, L 94, s. 22) 9 artiklan 2 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat Verein für Konsumenteninformation (kuluttajavalistusjärjestö, jäljempänä VKI) ja Deutsche Bahn AG ja jossa on kyse siitä, että matkustajat, joiden kotipaikka ei ole Saksassa, eivät voi maksaa mainitun yhtiön internetsivuston kautta varattuja lippuja euromääräisellä suoraveloituksella, joka toteutetaan Euroopan unionin laajuisen suoraveloitussjärjestelmän välityksellä (jäljempänä SEPA-suoraveloitus).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 3 Asetuksen N:o 260/2012 1, 6, 9, 10 ja 32 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
  - ”(1) Sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan vuoksi on tarpeen luoda euromääräisten sähköisten maksujen yhdentyneet markkinat, joilla ei tehdä eroa kansallisten ja rajatylittävien maksujen välillä. Yhtenäistä euromaksualuetta (Single Euro Payments Area), jäljempänä 'SEPA', koskevassa hankkeessa pyritään tätä varten kehittämään yhteiset unionin laajuiset maksupalvelut, joilla korvataan nykyiset kansalliset maksupalvelut. Avointen, yhteisten maksustandardien, -sääntöjen ja -käytänteiden käyttöönoton ansiosta ja yhdentyneen maksukäsittelyn välityksellä SEPAn odotetaan tarjoavan unionin kansalaisille ja yrityksille turvallisia, hinnoiltaan kilpailukykyisiä, käyttäjäystävällisiä ja luotettavia euromaksupalveluja. Tämän olisi koskettava SEPA-maksuja kansallisten rajojen sisä- ja ulkopuolella samoin perusehdoin ja soveltaen samoja oikeuksia ja velvoitteita riippumatta sijainnista unionissa. – –
  - –
  - (6) Ainoastaan nopea ja täysimittainen siirtyminen unionin laajuisiin tilisiirtoihin ja suoraveloituksiin tuottaa yhdentyneiden maksumarkkinoiden kaikki edut, jolloin on mahdollista poistaa perinteisten ja SEPA-tuotteiden rinnakkaisesta käytöstä aiheutuvat suuret kustannukset. Sen vuoksi olisi annettava säännöt, joita sovelletaan kaikkien euromääräisten tilisiirto- ja suoraveloitustapahtumien toteuttamiseen unionissa. – –
  - –
  - (9) Jotta tilisiirto voidaan suorittaa, maksunsaajan maksutilin on oltava saavutettavissa. Tästä syystä koko unionissa olisi asetettava saavutettavuutta koskeva velvoite, joka edistäisi unionin laajuisen tilisiirto- ja suoraveloitusspalvelujen onnistunutta käyttöönottoa. Avoimuuden lisäämiseksi tämä velvoite ja [rajatylittävistä maksuista yhteisössä 16.9.2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 924/2009 (EUVL 2009, L 266, s. 11)] jo käyttöön otettu velvoite, joka koskee suoraveloitukseen liittyvää saavutettavissa oloa, olisi yhdistettävä yhteen ainoaan säädökseen. Kaikkien maksunsaajien maksutilien, jotka ovat saavutettavissa kansallista tilisiirtoa varten, olisi oltava saavutettavissa myös unionin laajuisen tilisiirtojärjestelmän välityksellä. Kaikkien maksajien maksutilien, jotka ovat saavutettavissa kansallista suoraveloitusta varten, olisi oltava saavutettavissa myös unionin laajuisen suoraveloitussjärjestelmän välityksellä. Tätä olisi sovellettava siitä riippumatta, päättääkö maksupalveluntarjoaja osallistua tiettyyn tilisiirto- tai suoraveloitussjärjestelyyn.

(10) Tekninen yhteentoimivuus on kilpailun ennakoedellytys. Jotta voidaan luoda sähköisten maksujärjestelmien yhdentyneet markkinat euromääräisiä maksuja varten, on olennaisen tärkeää, että liiketoimintasäännöt tai tekniset esteet, kuten pakollinen osallistuminen useampaan kuin yhteen rajatylittävien maksujen suoritusjärjestelmään, eivät haittaa tilisiirtojen ja suoraveloitusten käsittelyä. Tilisiirrot ja suoraveloitukset olisi suoritettava sellaisen järjestelyn mukaisesti, jonka perussääntöjä noudattavat ne maksupalveluntarjoajat, jotka edustavat valtaosaa maksupalveluntarjoajista valtaosasta jäsenvaltioita ja muodostavat enemmistön unionin maksupalveluntarjoajista, ja joita perussääntöjä sovelletaan sekä rajaylittäviin että puhtaasti kansallisiin tilisiirto- ja suoraveloitusmaksutapahtumiin. – –

– –

(32) Laajan tuen varmistamiseksi SEPA-järjestelmälle on maksajien suojan korkea taso keskeisessä asemassa, etenkin suoraveloitustapahtumien osalta. [Euroopan maksuneuvoston (European Payments Council)] kehittämä nykyinen ja ainoa yleiseurooppalainen kuluttajia varten kehitetty suoraveloitusjärjestely tarjoaa ehdottoman oikeuden hyväksytyjen maksujen palautukseen ilman kysymyksiä kahdeksan viikon ajan varojen veloittamisesta, mutta tälle palautusoikeudelle asetetaan kuitenkin useita ehtoja [maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta 13.11.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY (EUVL 2007, L 319, s. 1)] 62 ja 63 artiklassa. Kun otetaan huomioon vallitseva markkinatilanne sekä tarve varmistaa kuluttajansuojan korkea taso, näiden säännösten vaikutusta olisi arvioitava kertomuksessa, jonka komissio esittää direktiivin 2007/64/EY 87 artiklan mukaisesti viimeistään 1 päivänä marraskuuta 2012 Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja Euroopan keskuspankille ja johon liitetään tarvittaessa tuon direktiivin tarkistamista koskeva ehdotus.”

4 Asetuksen N:o 260/2012 1 artiklan, jonka otsikko on ”Kohde ja soveltamisala”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa annetaan säännöt, jotka koskevat unionissa suoritettavia sellaisia euromääräisiä tilisiirto- ja suoraveloitustapahtumia, joissa sekä maksajan maksupalveluntarjoaja että maksunsaajan maksupalveluntarjoaja sijaitsevat unionissa tai joissa ainoa maksutapahtumaan osallistuva maksupalveluntarjoaja sijaitsee unionissa.”

5 Mainitun asetuksen 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä asetuksessa tarkoitetaan

– –

2) ’suoraveloituksella’ kansallista tai rajatylittävää maksupalvelua, jolla maksajan maksutiliä veloitetaan, kun maksunsaaja on käynnistänyt maksutapahtuman maksajan suostumuksella;

3) ’maksajalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on maksutilin haltija ja sallii maksutoimeksiannon kyseiseltä maksutililtä, tai, jos maksajan maksutiliä ei ole, luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka suorittaa maksutoimeksiannon maksunsaajan maksutilille;

4) ’maksunsaajalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on maksutilin haltija ja joka on maksutapahtuman kohteena olevien varojen aiottu vastaanottaja;

5) ’maksutilillä’ yhden tai useamman maksupalvelunkäyttäjän nimissä olevaa tiliä, jota käytetään maksutapahtumien toteuttamiseen;

--

- 21) 'valtuutuksella' maksajan maksunsaajalle sekä (suoraan tai epäsuorasti maksunsaajan kautta) maksajan maksupalveluntarjoajalle antamaa suostumusta ja lupaa, jonka nojalla maksunsaaja voi käynnistää perinnän maksajan ilmoittaman maksutilin veloittamiseksi ja jolla maksajan maksupalveluntarjoajalle annetaan lupa tällaisten määräysten noudattamiseen;

--

- 26) 'rajatylittävällä maksulla' maksutapahtumaa, jonka on käynnistänyt maksaja tai maksunsaaja, jos maksajan ja maksunsaajan maksupalveluntarjoajat sijaitsevat eri jäsenvaltioissa;
- 27) 'kansallisella maksutapahtumalla' maksutapahtumaa, jonka on käynnistänyt maksaja tai maksunsaaja, jos maksajan ja maksunsaajan maksupalveluntarjoajat sijaitsevat samassa jäsenvaltiossa;

--”

- 6 Saman asetuksen 3 artiklan, jonka otsikko on ”Saavutettavuus”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Maksajan maksupalveluntarjoajan, joka on saavutettavissa maksujärjestelyn mukaisesti suoritettavien kansallisten suoraveloitusten osalta, on oltava saavutettavissa unionin laajuisen maksujärjestelyn sääntöjen mukaisesti sellaisten suoraveloitusten osalta, jotka maksunsaaja on käynnistänyt missä tahansa jäsenvaltiossa sijaitsevan maksupalveluntarjoajan välityksellä.”

- 7 Kyseisen asetuksen 9 artiklan, jonka otsikko on ”Maksujen käyttömahdollisuus”, 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Maksunsaaja, joka hyväksyy tilisiirron tai käyttää suoraveloitusta periäkseen varoja maksajalta, joka on unionissa sijaitsevan maksutilin haltija, ei saa yksilöidä, missä jäsenvaltiossa tuon maksutilin on sijaittava, mikäli maksutili on 3 artiklan mukaisesti saavutettavissa.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 8 VKI:llä on Itävallan lainsäädännön mukaan asiavaltuus tuomioistuimissa kuluttajansuojaan liittyvissä asioissa.
- 9 Deutsche Bahn on rautatieliikennettä harjoittava yritys, jonka kotipaikka on Berliini (Saksa). Se sallii kuluttajien varaavan kansainvälisiä rautatiematkoja internetsivustollaan. Tätä varten se tekee yleisten kuljetusehtojensa mukaisesti sopimuksia viimeksi mainittujen kanssa.
- 10 Erään näihin yleisiin kuljetusehtoihin sisältyvän lausekkeen mukaan Deutsche Bahnin internetsivustolla varatut liput voidaan maksaa luottokortilla, PayPal-siirolla, pikasiirrolla tai SEPA-suoraveloituksella. Kyseisen lausekkeen mukaan viimeksi mainittu maksutapa hyväksytään kuitenkin vain useiden edellytysten toteutuessa, eli jos maksajalla on kotipaikka Saksassa, jos hän hyväksyy veloituksen tililtä, jota hallinnoi pankki tai säästökassa, jonka kotipaikka on SEPA:n kuuluvassa valtiossa, jos hän antaa pankille tai säästökassalle määräyksen suoraveloituksen lunastamisesta ja jos hän rekisteröityy Deutsche Bahnin internetsivustolle. SEPA-suoraveloituksen aktivoimiseksi maksajan on annettava suostumus luottotietojensa tarkastamiseen.
- 11 VKI nosti Handelsgericht Wienissä (Wienin kauppatoriuomioistuin, Itävalta) kieltomääräystä koskevan kanteen, jotta Deutsche Bahn määrättäisiin lopettamaan tämän lausekkeen käyttö kuluttajasopimuksissaan. VKI väitti kanteensa tueksi, että pääasiassa kyseessä oleva lauseke, jonka

mukaan maksajalla on SEPA-suoraveloituksella maksamiseksi muun muassa oltava kotipaikka Saksassa, on asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdan vastainen, koska kuluttajan maksutili sijaitsee yleensä hänen kotijäsenvaltiossaan ja koska tällä lausekkeella asetetaan merkittävämpiä rajoituksia kuin vaatimus siitä, että maksaja avaa maksutilin Saksassa.

- 12 Deutsche Bahn väitti puolestaan, että koska asetus N:o 260/2012 on osoitettu maksupalveluiden tarjoajille, sillä ei pyritä suojaamaan maksajia vaan maksuja. Sen mukaan mainitulla asetuksella ei veloiteta maksunsaajia tarjoamaan SEPA-suoraveloitusta kaikille kuluttajille koko unionissa. Kuluttajilla on lisäksi käytössään vaihtoehtoisia maksumenetelmiä lippujen ostamiseksi sen internetsivustolla. Joka tapauksessa se katsoo, että kuluttajan kotipaikkaa koskeva edellytys on perusteltu. Maksupalveluntarjoaja ei nimittäin tarjoa suoraveloitujärjestelmässä – toisin kuin muissa maksujärjestelmissä – mitään maksutakeita maksunsaajalle.
- 13 Handelsgericht Wien hyväksyi VKI:n kanteen 13.7.2016 antamallaan tuomiolla niiden kuluttajien osalta, joiden kotipaikka oli Itävallassa, todettuaan, että kyseinen lauseke oli asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdan vastainen.
- 14 Oberlandesgericht Wien (Wienin osavaltion ylioikeus, Itävalta), jonka käsiteltäväksi asia saatiin muutoksenhaussa, kumosi 14.3.2017 antamallaan tuomiolla edellä mainitun tuomion ja hylkäsi VKI:n vaatimuksen sillä perusteella, että vaikka asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdassa taataan maksajille ja maksunsaajille, että ne eivät tarvitse kuin yhden maksutilin voidakseen suorittaa kansallisia ja rajatylittäviä maksuja suoraveloituksella, mainitulla asetuksella ei kuitenkaan veloiteta maksunsaajia hyväksymään kaikissa tapauksissa tiettyjä maksuvälineitä kuluttajien kanssa tehtyjen rajatylittävien liiketoimien maksamisessa.
- 15 VKI valitti tästä tuomiosta Oberster Gerichtshofiin (ylin tuomioistuin, Itävalta), joka katsoo, että kun asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdassa kielletään maksajia ja maksunsaajia yksilöimästä jäsenvaltiota, jossa toisen osapuolen tilin on sijaittava, mainittua säännöstä ei ole osoitettu maksupalveluiden tarjoajille, vaan sitä sovelletaan maksunsaajien ja maksajien välisissä suhteissa, ja sillä pyritään täten suojaamaan viimeksi mainittuja. Vaikka onkin totta, että kirjaimellisesti tulkittuna kyseisellä säännöksellä ainoastaan kielletään maksutilin maantieteelliseen sijaintiin perustuvan kriteerin määrittäminen, tästä huolimatta pääasiassa kyseessä olevan kaltainen lauseke, jolla tehdään mahdottomaksi SEPA-suoraveloitus, mikäli maksajan kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, jossa maksunsaajan liiketoiminnan kotipaikka on, saattaa mainitun tuomioistuimen mukaan olla kyseisen säännöksen vastainen, koska maksajan maksutili sijaitsee yleensä jäsenvaltiossa, jossa hänen kotipaikkansa on.
- 16 Tässä tilanteessa Oberster Gerichtshof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [asetuksen N:o 260/2012] 9 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että maksunsaajaa kielletään asettamasta SEPA-suoraveloitujärjestelmässä suoritettavan maksun edellytykseksi sitä, että maksajan kotipaikka on jäsenvaltiossa, jossa on myös maksunsaajan kotipaikka, jos maksun suorittaminen on mahdollista myös jollain toisella maksuvälineellä, kuten luottokortilla?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii kysymyksellään selvittämään, onko asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle sopimusehdolle, jolla tehdään mahdottomaksi maksaminen SEPA-suoraveloituksella, jos maksajan kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, jossa maksunsaajan liiketoiminnan kotipaikka on.

- 18 Aluksi on muistutettava, että – kuten asetuksen N:o 260/2012 ensimmäisestä perustelukappaleesta ilmenee – mainittu asetus on annettu SEPAn perustamista koskevan hankkeen yhteydessä ja että sillä on tarkoitus ottaa käyttöön euromääräisille maksuille yhteiset unionin laajuiset maksupalvelut, joilla korvataan kansalliset maksupalvelut.
- 19 Asetuksen 1 artiklan mukaan asetuksen tavoitteena on antaa säännöt, jotka koskevat unionissa suoritettavia sellaisia euromääräisiä tilisiirto- ja suoraveloitustapahtumia, joissa sekä maksajan maksupalveluntarjoaja että maksunsaajan maksupalveluntarjoaja sijaitsevat unionissa tai joissa ainoa maksutapahtumaan osallistuva maksupalveluntarjoaja sijaitsee unionissa.
- 20 Kuten muun muassa kyseisen asetuksen ensimmäisestä ja kuudennesta perustelukappaleesta ilmenee, asetuksessa säädettyjä teknisiä ja liiketoimintaa koskevia vaatimuksia sovelletaan SEPAn puitteissa suoritettuihin maksuihin kansallisten rajojen sisä- ja ulkopuolella samoin perusehdoin ja soveltaen samoja oikeuksia ja velvoitteita riippumatta sijainnista unionissa, jotta voidaan varmistaa täysimittainen siirtyminen unionin laajuisiin tilisiirtoihin ja suoraveloituksiin ja täten luoda euromääräisten sähköisten maksujen yhdentyneet markkinat, joilla ei tehdä eroa kansallisten ja rajatylittävien maksujen välillä.
- 21 Asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdassa säädetään, että maksunsaaja, joka käyttää suoraveloitusta periäkseen varoja maksajalta, joka on unionissa sijaitsevan maksutilin haltija, ei saa ”yksilöidä”, missä jäsenvaltiossa tuon maksutilin on sijaittava, mikäli maksutili on asetuksen 3 artiklan mukaisesti saavutettavissa. Tähän liittyen on huomattava, että suoraveloituksen käsite määritellään mainitun asetuksen 2 artiklan 2 alakohdassa siten, että sillä tarkoitetaan kansallista tai rajatylittävää maksupalvelua, jolla maksajan maksutiliä veloitetaan, kun maksunsaaja on käynnistänyt maksutapahtuman maksajan suostumuksella.
- 22 Asetuksen N:o 260/2012 3 artiklan 2 kohdassa säädetään, että maksajan maksupalveluntarjoajan, joka on saavutettavissa maksujärjestelyn mukaisesti suoritettavien kansallisten suoraveloitusten osalta, on oltava – kuten myös asetuksen yhdeksännestä perustelukappaleesta ilmenee – saavutettavissa samalla tavoin unionin laajuisen maksujärjestelyn sääntöjen mukaisesti sellaisten suoraveloitusten osalta, jotka maksunsaaja on käynnistänyt toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan maksupalveluntarjoajan välityksellä.
- 23 Täten asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdan sanamuodosta yhdessä asetuksen 3 artiklan 2 kohdan kanssa ilmenee, että suoraveloituksen maksunsaaja ei saa edellyttää, että maksajan tilin on oltava tietyssä jäsenvaltiossa, jos kyseinen tili on saavutettavissa kansallista suoraveloitusta varten.
- 24 Nyt käsiteltävässä asiassa on selvää, että vaikka pääasiassa kyseessä olevalla sopimusehdolla edellytetään, että maksajan kotipaikan on oltava jäsenvaltiossa, jossa maksunsaajan liiketoiminnan kotipaikka on, eli Saksassa, sillä ei sitä vastoin edellytetä, että maksajalla on oltava maksutili tietyssä jäsenvaltiossa. Asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdan sanamuoto ei siis nimenomaisesti koske tällaista sopimusehtoa.
- 25 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden säännöksen tulkitsemisessä on kuitenkin otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä säännöstöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös on (tuomio 17.10.2018, Günter Hartmann Tabakvertrieb, C-425/17, EU:C:2018:830, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 26 Pitää paikkansa, että asetuksen N:o 260/2012 keskeisenä tarkoituksena on, kuten tämän tuomion 18–20 kohdassa on todettu, vahvistaa tekniset ja liiketoimintaa koskevat vaatimukset muun muassa suoraveloituksille yhteisten maksupalvelujen käyttöön ottamiseksi unionissa.

- 27 Asetuksen 9 artiklan 2 kohdalla, sikäli kuin se koskee nimenomaisesti maksajan ja maksunsaajan välistä erityistä suhdetta, edesautetaan kuitenkin myös saavuttamaan tavoite, joka on – kuten kyseisen asetuksen 32 perustelukappaleesta ilmenee – kuluttajansuojan korkea taso, joka on tarpeen kuluttajien saamiseksi mukaan SEPA-järjestelmään.
- 28 Mainitulla säännöksellä nimittäin mahdollistetaan se, että suoraveloituksella maksamista varten voi olla yksi ainoa maksutili kaikkia toimia varten unionissa, ja vältetään näin kuluja, jotka liittyvät useiden maksutilien ylläpitoon, ja tämä toteutetaan – kuten asetuksen N:o 260/2012 kymmenennestä perustelukappaleesta ilmenee – niin, että liiketoimintasäännöistä ei aiheudu kuluttajille estettä suorittaa euromääräisten sähköisten maksujen yhdentyneillä markkinoilla maksuja maksunsaajilla muissa jäsenvaltioissa olevien palveluntarjoajien ylläpitämille tileille.
- 29 On kuitenkin todettava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen sopimusehto, jossa määrätään maksajan kotipaikkaa koskevaan perusteeseen perustuvasta erottelusta, voi toimia ensisijaisesti sellaisten kuluttajien vahingoksi, joiden maksutili ei ole jäsenvaltiossa, jossa maksunsaajan liiketoiminnan kotipaikka on. On nimittäin kiistatonta, että kuluttajilla on useimmiten maksutili siinä jäsenvaltiossa, jossa heidän kotipaikkansa on.
- 30 Tällainen sopimusehto merkitsee näin ollen epäsuorasti sen jäsenvaltion nimeämistä, jossa maksutilin on sijaittava, ja siitä aiheutuu täten vaikutuksia, jotka voidaan rinnastaa vaikutuksiin, joita aiheutuu tietyn jäsenvaltion nimeämisestä.
- 31 Useimmissa tapauksissa tällä kotipaikkaa koskevalla edellytyksellä nimittäin rajoitetaan mahdollisuus käyttää maksamista SEPA-suoraveloituksella ainoastaan niihin maksajiin, joilla on maksutili siinä jäsenvaltiossa, jossa maksunsaajan liiketoiminnan kotipaikka on, ja täten tehdään mahdottomaksi tämän maksutavan käyttö maksajille, joilla on maksutili muissa jäsenvaltioissa.
- 32 Tästä syystä tällä sopimusehdolla varataan kyseinen maksutapa ensisijaisesti asetuksen N:o 260/2012 2 artiklan 27 alakohdassa tarkoitetuille kansallisille maksutapahtumille eli maksutapahtumille, jotka suoritetaan sellaisten maksajien ja maksunsaajien välillä, joista kummallakin on samassa jäsenvaltiossa sijaitsevien maksupalveluntarjoajien ylläpitämä maksutili, millä näin ollen estetään valtaosa rajatylittävistä maksutapahtumista, joissa mainitun asetuksen 2 artiklan 26 alakohdan mukaisesti maksupalveluntarjoajat sijaitsevat eri jäsenvaltioissa.
- 33 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella sopimusehdolla voidaan estää asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdan tehokas vaikutus, koska sillä evätään maksajilta mahdollisuus käyttää suoraveloitusta valitsemassaan jäsenvaltiossa sijaitsevalta tililtä. Tällä sopimusehdolla tehdään täten tyhjäksi kyseisen säännöksen tavoite, joka on – kuten tämän tuomion 28 kohdassa muistutetaan – sen estäminen, että liiketoimintasäännöillä vaarannetaan euromääräisten sähköisten maksujen yhdentyneiden markkinoiden käyttöönnotto, mikä mainitaan asetuksen ensimmäisessä perustelukappaleessa.
- 34 Tältä osin on merkityksetöntä, että kuluttaja voi käyttää vaihtoehtoisia maksutapoja. Vaikka maksunsaajat voivat vapaasti tarjota tai olla tarjoamatta maksajille mahdollisuutta suorittaa maksuja SEPA-suoraveloituksella, on kuitenkin niin, toisin kuin Deutsche Bahn väittää, että jos ne tarjoavat tällaisen mahdollisuuden, maksunsaajat eivät voi asettaa tämän maksutavan käyttämiseksi edellytyksiä, joilla estettäisiin asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdan tehokas vaikutus.
- 35 Deutsche Bahnin mukaan perusteettomien maarajoitusten ja muiden asiakkaiden kansallisuuteen tai asuin- tai sijoittautumispaikkaan perustuvien syrjinnän muotojen torjumisesta sisämarkkinoilla ja asetusten (EY) N:o 2006/2004 ja (EU) 2017/2394 sekä direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta 28.2.2018 annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2018/302 (EUVL 2018, L 60I, s. 1) voidaan kuitenkin päätellä, että asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohta ei koske pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kotipaikkaa koskevaa edellytystä.

- 36 Sen lisäksi, että asetuksessa 2018/302 jätetään sen soveltamisalan ulkopuolelle pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset kuljetusalan palvelut ja että sitä on sovellettu vasta 3.12.2018 alkaen eli pääasian tosiseikkojen tapahtuma-ajan jälkeen, riittää, kun todetaan, että asetuksella 2018/302, joka koskee erityisesti maarajoituksia, ei ole mitään merkitystä asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdan tulkinnan suhteen, kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 39 kohdassa, koska unionin lainsäätäjä ei ole luonut mitään yhteyttä näiden kahden asetuksen välille.
- 37 Deutsche Bahn väittää myös, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kotipaikkaa koskeva edellytys on oikeutettavissa tarpeella valvoa maksajien maksukykyä, koska väärinkäytöksen ja maksun laiminlyönnin vaara on erityisen korkea silloin, kun – kuten pääasiassa – suoraveloitus perustuu valtuutukseen, jonka maksaja on antanut suoraan maksunsaajalle ilman jommankumman maksunpalveluntarjoajan osallistumista asiaan. Tällaisessa tilanteessa maksunsaajan on itse arvioitava riski siitä, että asiakas jättää maksun suorittamatta.
- 38 On kuitenkin huomautettava, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 46 ja 47 kohdassa, että asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohdassa tai missään muussakaan sen säännöksessä ei säädetä poikkeuksesta tässä säännöksessä säädettyyn velvollisuuteen, koska unionin lainsäätäjä on ottanut riittävästi huomioon maksajien ja maksunsaajien esillä olevat eri intressit kyseisen säännöksen antamisen yhteydessä.
- 39 Joka tapauksessa mikään ei estä maksunsaajaa vähentämästä väärinkäytösten tai maksamatta jättämisten vaaraa määräämällä esimerkiksi, kuten komissio on todennut istunnossa, että matkalippujen toimittaminen tai tulostaminen on mahdollista vasta sen jälkeen, kun kyseinen maksunsaaja on saanut vahvistuksen maksun tosiasiallisesta perimisestä.
- 40 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle sopimusehdolle, jolla tehdään mahdottomaksi maksaminen SEPA-suoraveloituksella, jos maksajan kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, jossa maksunsaajan liiketoiminnan kotipaikka on.

Oikeudenkäyntikulut

- 41 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Euromääräisiä tilisiirtoja ja suoraveloituksia koskevista teknisistä ja liiketoimintaa koskevista vaatimuksista sekä asetuksen (EY) N:o 924/2009 muuttamisesta 14.3.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 260/2012 9 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle sopimusehdolle, jolla tehdään mahdottomaksi maksaminen Euroopan unionin laajuisen suoraveloitujärjestelmän välityksellä tehtävällä euromääräisellä suoraveloituksella (SEPA-suoraveloituksella), jos maksajan kotipaikka ei ole jäsenvaltiossa, jossa maksunsaajan liiketoiminnan kotipaikka on.

Allekirjoitukset